

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **D. N.**, proti žalovanému: **Úřad městské části Praha 1**, se sídlem Vodičkova 681/18, Praha 1, ve věci ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 4. 2019, č. j. 3 A 244/2018 - 40,

t a k t o

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) žalobu na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v tom, že mu nebyla vrácena částka 500 Kč bezodkladně poté, co Úřadu městské části Praha 1 (dále jen „žalovaný“) tuto částku uhradil coby opožděnou platbu pokuty, k jejímuž uhrazení byl vyzván podle § 125h zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „silniční zákon“).

[2] Městský soud žalobu zamítl. Shledal, že z pětice podmínek, které musejí být podle nynějšího znění § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), splněny pro konstatování nezákonného zásahu, nebyla splněna podmínka zkrácení práv žalobce ve smyslu § 82 s. ř. s. Dle městského soudu nebylo jeho právo zasaženo takovou měrou či intenzitou, aby se mohl úspěšně zásahovou žalobou dovolávat soudní ochrany. Za takové zkrácení nelze považovat zadržování finanční částky ve výši 500 Kč po dobu zhruba pěti měsíců. Soud neměl pochybnosti o bagatelnosti částky 500 Kč, přičemž odkázal na judikaturu Ústavního soudu k bagatelnosti sporu. Žalobce v řízení nenamítal, že by jej zadržování této částky existenčně či jinak omezovalo. Naopak v žalobě uvedl, že se o nezákonném zadržování této částky dozvěděl teprve poté, co mu

žalovaný částku 500 Kč vrátil. Pokud by jej zadržování této částky skutečně zkracovalo na právech, zcela jistě by si jej byl vědom již dříve. Podle soudu by se o zásahu do práv žalobce dalo uvažovat v případě, že by žalovaný zadržoval částku v takové výši a po takovou dobu, že by se omezená dispozice s ní projevila v příčinné souvislosti s určitým konkrétním důsledkem, například se zabráněním možnosti podnikat či se znemožněním zadržovanou částku významněji zhodnotit. Zadržování finanční částky 500 Kč po dobu trvající zhruba pět měsíců však nelze za takový zásah považovat, a to ani v souvislosti s tvrzením žalobce, že byl po tuto dobu krácen na veřejném subjektivním právu vlastnit majetek podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., tedy pro nesprávné posouzení právní otázky městským soudem a pro nepřezkoumatelnost rozsudku pro nesrozumitelnost.

[4] Zdůraznil, že správní soudy nemají pravomoc zamítnout žalobu z důvodu bagatelní hodnoty sporu, jako to činí Ústavní soud. I na věci, které by bylo možno označit za bagatelní, dopadá právo na soudní ochranu ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publ. pod č. 209/1992 Sb.). Pokud tedy městský soud žalobu zamítl z toho důvodu, že se podle jeho názoru jedná o bagatelní věc, došlo k odepření stěžovatelova práva na přístup k soudu na základě nesprávného právního posouzení věci, protože z takového důvodu není správní soud oprávněn žalobu proti nezákonnému zásahu správního orgánu zamítnout. Ostatně i v případě civilních řízení je hodnotou sporu omezena pouze možnost podat opravné prostředky, nikoli samotná možnost podat žalobu.

[5] Připomněl také, že neoprávněné zadržování určené částky trvalo delší dobu, totiž pět měsíců. Navíc samotná úprava zásahové žaloby, tak, jak byla zákonodárcem změněna novelou soudního řádu správního zákonem č. 303/2011 Sb., umožňuje domáhat se pouhé deklarace nezákonnosti zásahu, a to i v případě, že zásah již netrvá. Účelem této novely bylo poskytnout osobám nástroj k získání určité morální satisfakce, která spočívá právě v deklaraci nezákonnosti zásahu, případně poskytnout právní titul k náhradě škody, vycházející z předpokladu, že správní soud lépe posoudí případné pochybení státní správy než soud civilní, rozhodující o náhradě škody. V případě morální satisfakce také nehraje žádnou roli, jakou měrou byl žalobce nezákonným jednáním správního orgánu ovlivněn, ale pouze to, zda proti němu správní orgán zasáhl z objektivního hlediska nezákonně.

[6] Městský soud si navíc v rozsudku protiřečí. Na jednu stranu totiž v bodě 23 uznává, že zásahem bylo přímo zasaženo do stěžovatelovy právní sféry, ale současně tvrdí, že jej daný zásah na právech nijak nezkrátil, protože se jedná o bagatelní částku 500 Kč, která byla zadržována „pouhých“ pět měsíců. V tomto zjevném rozporu stěžovatel shledává nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost, konkrétně pro vnitřní rozpornost. Není totiž možné, aby došlo k přímému zásahu do stěžovatelovy právní sféry, a současně, aby ke zkrácení práv nedošlo.

pokračování

[7] Nesouhlasí také s tím, že k tomu, aby jej zadržování této částky „skutečně zkracovalo na právech“, by si musel nutně být vědom toho, že ji uhradil opožděně. Není mu také zřejmé, proč by měl v žalobě tvrdit, že jej zadržování určené částky existenčně omezovalo, když ze soudního řádu správního nevyplývá, že aby byla zásahová žaloba důvodná, musí dojít k existenčnímu omezení práv žalobce nebo ke zkrácení práv určité intenzity. Postup městského soudu je pro něj navíc překvapivý, protože jeho žaloba byla zamítnuta z důvodu, který nevyplývá ze zákona. Kdyby věděl, že pro úspěch žaloby musí tvrdit určitou intenzitu zkrácení svých práv (přitom ani z napadeného rozsudku srozumitelně nevyplývá, jaká intenzita by podle městského soudu již byla dostačující), tak by popsal a důkazně podložil, jak mu zadržování určené částky zkomplikovalo život. Podrobněji hodlal důsledky nezákonného zásahu konkretizovat až v žádosti o náhradu újmy způsobené nesprávným úředním postupem, kde je to podstatné pro určení výše náhrady újmy. Částka 500 Kč není pro většinu občanů částkou bagatelní. Městský soud měl zvážit, jak dlouho se na takovou částku vydělává, pokud zrovna stěžovatel není soudcem. Pokud by městský soud na jednání stěžovatelovu zástupci sdělil, že považuje za podstatnou pro posouzení věci výši zadržované částky, navrhl by zástupce výpověď stěžovatele k tomu, jak je pro jeho život s ohledem na jeho sociální poměry uvedená částka důležitá.

[8] Navrhl proto napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný se ve stanovené lhůtě ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů a ověřil, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[11] Nejvyšší správní soud nejprve rekapituluje nezpochybňovaný skutkový stav. Žalovaný vyzval stěžovatele výzvou ze dne 6. 6. 2018, č. j. VPV-16801/2018, k uhrazení pokuty ve výši 500 Kč ve lhůtě 15 dnů, a to za přestupek nedovoleného zastavení a stání vozidla, jehož provozovatelem stěžovatel je. Tato výzva mu byla doručena dne 14. 6. 2018, takže lhůta 15 dnů uplynula dne 29. 6. 2018. Žalobce však tuto částku uhradil bezhotovostním převodem až dne 2. 7. 2018, tedy tři dny po splatnosti.

[12] Podle § 125h silničního zákona platí:

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud

a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2,

b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a c) porušení je možné projednat uložením pokuty příkazem na místě.

(...)

(3) Určená částka je splatná do 15 dnů ode dne doručení výzvy podle odstavce 1.

(...)

(5) Je-li určená částka uhrazena nejpozději v den splatnosti, obecní úřad obce s rozšířenou působností věc odloží. V opačném případě obecní úřad s rozšířenou působností pokračuje v šetření přestupku. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1.

(...)

(7) Je-li určená částka uhrazena po dni splatnosti, obecní úřad ji bezodkladně vrátí provozovateli vozidla.

(8) Určená částka je příjmem obce, jejíž obecní úřad vyzval provozovatele vozidla k uhrazení určené částky.

[13] Žalovaný ovšem žalobci vrátil částku 500 Kč až dne 6. 12. 2018, tedy více jak pět měsíců poté, co stěžovatel částku opožděně uhradil. Jak bylo rekapitulováno výše, stěžovatel se žalobou neúspěšně domáhal deklarace toho, že zadržování finančních prostředků ve výši 500 Kč bylo nezákonným zásahem.

[14] Úprava ochrany před nezákonným zásahem je vymezena v § 82 s. ř. s.: *Každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*

[15] Judikatura NSS (viz např. bod 13 rozsudku ze dne 31. 8. 2017, č. j. 4 As 117/2017 - 46, č. 3631/2017 Sb. NSS) dovodila, že ochrana podle § 82 s. ř. s. je důvodná tehdy, pokud jsou kumulativně splněny všechny podmínky stanovené v tomto ustanovení. Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka).

[16] Městský soud žalobě nevyhověl proto, že podle něj nebyla splněna podmínka druhá, tedy zkrácení stěžovatelových práv ve smyslu § 82 s. ř. s. Nejvyšší správní soud se s tímto hodnocením ztotožňuje.

[17] Smyslem zakotvení žaloby proti nezákonnému zásahu je, aby nejen rozhodnutí a nečinnost správního orgánu, ale také další zásahy, které zasahují do veřejných subjektivních práv jednotlivce, byly podrobeny účinné soudní ochraně. Rozšířený senát v usnesení ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008 - 98, č. 2206/2011 Sb. NSS, připomněl, „že věcný rozsah tří základních typů žalob v řízení podle s. ř. s. je nutno v pochybnostech vykládat tak, aby pokud možno každý úkon veřejné správy směřující vůči jednotlivci a zasahující do sféry jeho práv nebo povinností (tj. stanovící mu nové povinnosti, které dosud neměl, anebo odmítající jej zbavit určitých povinností, které již má; přiznávající, anebo odmítající mu

pokračování

přiznat určitá jednotlivcem nárokováná práva; jinak zasahující do jeho právem chráněné sféry konáním, anebo opomenutím, tedy mj. i nekonáním v případě, že právo stanovuje povinnost veřejné správy za stanovených podmínek konat, ať již předepsanou formou, anebo fakticky) byl podroben účinné soudní kontrole.“

[18] Jinak řečeno, účinnou soudní ochranu je nutno poskytnout tehdy, pokud orgány veřejné správy zasahují (citované usnesení bylo vydáno v době, kdy bylo možno žalovat pouze trvající či stále hrozící nezákonný zásah) do sféry veřejných subjektivních práv nebo povinností jednotlivce způsobu, rekapitulovanými v právě citovaném usnesení. Není naopak namístě vyhovět žalobě, která směřuje proti tomu, že žalovaný sice nepostupoval „bezodkladně“, jak požaduje zákon, ale tato protiprávnost ze své povahy nemohla do veřejných subjektivních práv a povinností jedince zasáhnout: nestanoví mu nové povinnosti, neodmítá jej určitých povinností zbavit; nepřiznává ani neodmítá mu přiznat určitá nárokováná práva; ani jinak nezasahuje do jeho právem chráněné sféry, ať již předepsanou formou, anebo fakticky.

[19] Takovou povahu měl i zásah, jehož se týká nyní projednávaný případ. Stěžovateli byla zaslána výzva k zaplacení částky 500 Kč, které vyhověl, ovšem opožděně, a v důsledku toho vznikla žalovanému povinnost mu ji vrátit a postupovat dále způsobem předpokládaným v § 125h odst. 5 silničního zákona. Pokud by tak neučinil a částku mu nevrátil, i to by jistě představovalo nezákonný zásah. Ani to se však nestalo, neboť žalovaný ji stěžovateli vrátil, a to z úřední povinnosti, aniž by jej v tomto směru stěžovatel jakkoli vyzýval či upomínal. Stěžovatel spatřuje nezákonnost zásahu pouze ve skutečnosti, že mu ji žalovaný sice vrátil, ale nikoli bezodkladně.

[20] Nejvyšší správní soud se shoduje s městským soudem v názoru, že vzhledem ke všem okolnostem případu se tento postup žalovaného sice týkal stěžovatele, nicméně do jeho právní sféry zasahoval v tak nepatrné intenzitě, že nelze vůbec hovořit o zásahu do jeho veřejných subjektivních práv. K tomuto závěru vede soud souběh několika faktorů. Zaprvé je to skutečnost, že šlo pouze o zadržování částky několika stokorun po dobu několika měsíců. Hodnota této „újmy“ odpovídá pouze hodnotě nemožnosti disponovat touto malou částkou po relativně krátké období, která je zcela mizivá. Lze si sice teoreticky představit situaci, že by právě tato pětisetkoruna právě v onom období mohla mít pro některé osoby kvůli zcela výjimečným důvodům jinou hodnotu než obvyklou ekonomickou „cenu peněz“. V nyní posuzovaném případě však nezaznělo žádné jasné tvrzení, které by vyvrátilo předpoklad, že šlo opravdu pouze o hodnotu dispozice s malou částkou po krátkou dobu.

[21] Samozřejmě zcela jiná by byla situace, kdyby šlo o úplné zbavení takové částky, jako tomu bylo v rozsudku NSS ze dne 30. 11. 2018, č. j. 5 As 182/2016 - 30, kde soud připomněl, že sama nízká výše částky, o niž má být jednotlivec formou pokuty zcela připraven, nezakládá „bagatelnost“ sporu. Je však třeba připomenout, že i v tomto rozsudku, na nějž stěžovatel sám poukázal, šlo o pokutu 2 000 Kč, tedy 500 Kč nad dolní hranici zákonné sazby. Tamní tvrzení NSS, že uložení pokuty ve výši 2 000 Kč není bagatelní záležitostí, tedy není v rozporu s nynějším závěrem NSS, že zadržování 500 Kč po dobu pěti měsíců takovou povahu mít může.

[22] Zohlednit je třeba také postoj samotného stěžovatele před podáním zásahové žaloby. Byl to v první řadě sám stěžovatel, kdo pokutu na jedné straně dobrovolně po výzvě uhradil, na straně druhé ji uhradil opožděně a z jeho následného postupu je zjevné, že si „zadržování“ prostředků uvědomil až ve chvíli, kdy mu je žalovaný vrátil, neboť do té doby se proti němu nijak nebránil. I tento jeho přístup svědčí o tom, že si vzhledem k nepatrnosti částky a krátkosti doby zadržování ani sám nebyl vědom, že se mu děje nějaká újma, až do doby, kdy byla napravena. Všechny uvedené faktory jasně ukazují, že dotčení jeho právní sféry mělo tak nízkou intenzitu, že si je sám neuvědomoval, dokud zcela neodeznělo.

[23] Nešlo tedy o zásah, kterým by stěžovatel mohl být zkrácen na svých veřejných subjektivních právech. Sice tvrdí, že šlo o zásah do práva na vlastnictví ve smyslu čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, k tomu je však třeba připomenout, že nikoli vše, co se nějak dotýká majetku jednotlivce, lze označit za zásah do ústavně zaručeného práva na vlastnictví. Existují ostatně i zásahy, které nepřekročí hranici *de minimis*, a není proto ani potřeba je kompenzovat (viz bod 50 usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 1 Ao 1/2009 - 120, č. 1910/2009 Sb. NSS). I Ústavní soud setrvale judikuje, že některé částky jsou natolik nízké, že ani rozhodnutí o jejich odejmutí (tím spíše pak pouze dočasné zadržování) „*již s ohledem na svou výši, zpravidla nemohou dosáhnout ústavněprávní roviny pro své obvykle nikoliv významné faktické dopady na osobu stěžovatele, resp. jeho majetkové poměry*“ (usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 8. 2018, sp. zn. I. ÚS 2549/18, zvýraznil Nejvyšší správní soud). Výjimkou mohou být případy, kdy s ohledem na konkrétní okolnosti věci (např. majetková situace dotčeného subjektu) bude možno usoudit jinak, popřípadě dopustí-li se orgány veřejné moci natolik zásadních pochybení, že v jejich důsledku nastává kolize se samotnou podstatou určitého ústavně zaručeného základního práva nebo svobody (viz náleze ze dne 10. 4. 2014, sp. zn. III. ÚS 3725/13).

[24] Výše bylo vyloženo, že o takový výjimečný případ zde nejde. Jde tak o zcela jinou situaci než ve stěžovatelem zmiňovaném rozsudku ze dne 21. 8. 2018, č. j. 9 As 198/2018 - 37, kde NSS na závěr komplexního meritorního posouzení zákonnosti zásahu do práva na soukromí podotkl, že za situace, kdy se jedná o zásah do soukromí, není třeba samostatně hodnotit intenzitu či rozsah takového zásahu. Tím se ale nijak nevyjadřoval k situaci, kdy k rozpoznatelnému zásahu do veřejných subjektivních práv vůbec nedošlo, jak bylo vyloženo výše.

[25] Nepatrné dotčení právní sféry jednotlivce, o něž nyní šlo, tedy nelze označit za „zásah“ do veřejných subjektivních práv jednotlivce, jenž by si zasluhoval ochranu žalobou podle § 82 s. ř. s. S tímto názorem městského soudu se NSS ztotožňuje a z výše uvedených důvodů v něm nespatřuje na rozdíl od stěžovatele jakoukoli vnitřní rozpornost, která by mohla založit nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[26] Žalovaný se sice zpozdil s vrácením zadržované částky, ale tento „zásah“ do stěžovatelovy právní sféry ze všech výše uvedených důvodů nedosáhl intenzity, která by umožňovala označit jej za „nezákonný zásah“. Pokud stěžovatel takovou žalobu

pokračování

přesto podal, nelze v tom spatřovat snahu o skutečnou ochranu stěžovatelových veřejných subjektivních práv, neboť ta vskutku dotčena nebyla, ale spíše snahu stěžovatele či jeho zástupce o souzení bez skutečné příčiny. Je v pořádku, že takovou snahu městský soud svým rozsudkem nenaplnil, a jinak nemůže postupovat ani Nejvyšší správní soud.

[27] Sám stěžovatel ostatně již v žalobě uváděl, že zásahovou žalobu podával proto, „aby získal podklad pro uplatnění nároku na náhradu újmy způsobené nesprávným úředním postupem podle zák. č. 82/1998 Sb., což ostatně podle důvodové zprávy k příslušné novele s. ř. s. vedlo k umožnění žádat zásahovou žalobou „pouze“ deklaraci nezákonnosti zásahu.“ Jinak řečeno, zásahovou žalobu stěžovatel nepodával primárně proto, aby se *ex post* bránil proti zásahu, který by vůči sobě pociťoval jako úkorný, ale podával ji jako prostředek, jímž by se mohl domoci náhrady škody. V tomto ohledu se však stěžovatel mylí, neboť úspěch v řízení o zásahové žalobě není nutnou podmínkou pro úspěšný postup podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád). To ukazuje samotná důvodová zpráva k zákonu č. 303/2011 Sb., kterým byla do § 82 s. ř. s. zakotvena možnost domáhat se deklarování nezákonnosti již skončeného zásahu. Tato důvodová zpráva ve své zvláštní části uvádí k čl. I. bodům 40 až 44 novely následující: „Z hlediska odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (např. podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád)), bude mít navrhovaná změna **především významný psychologický efekt pro poškozené účastníky.** Podle zákona č. 82/1998 Sb., **není pro uplatnění náhrady škody způsobené úředním postupem (pod který se zařazuje i nezákonný zásah), na rozdíl od nezákonného rozhodnutí, vyžadováno předchozí rozhodnutí o nesprávnosti úředního postupu, resp. deklarace nezákonnosti předmětného zásahu soudem.** Poškozený tak zpravidla žádá o náhradu škody příslušný úřad bez jakýchkoliv podkladů. Rozhodnutí správního soudu o nezákonnosti takového zásahu nepochybně přispěje ke zrychlení rozhodování příslušných úřadů o odškodnění a v konečném důsledku i ke zrychlení řízení o nároku na náhradu škody u civilních soudů, u kterých se poškozený může domáhat náhrady škody, nespokojí-li příslušný úřad plně nárok poškozeného.“ (zvýraznil NSS, shodně viz body 31 a 32 rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 1 Afs 58/2017 - 42, č. 3686/2018 Sb. NSS)

[28] NSS je k závěru, že zamítnutí žaloby bylo namístě, veden i starořímskou zásadou *de minimis non curat praetor*, znamenající, že maličkostmi se soudce nezabývá. Z této zásady plyne, že věci nepatrného významu nemají být vyřizovány soudy, a opakovaně ji aplikuje nejen Ústavní soud, na nějž poukazoval městský soud, ale i Nejvyšší správní soud. Ten například v rozsudku ze dne 16. 10. 2013, č. j. 4 As 71/2013 - 35, uvedl ve vztahu k řízení podle § 65 s. ř. s.: „Nejvyšší správní soud je tedy přesvědčen, že je nutné vždy zvážit a vyhodnotit, jak se procesní vada dotkla právní sféry adresáta veřejné správy. Pokud se procesní vada právní sféry adresáta veřejné správy nedotkla, případně se na jeho postavení projevila pozitivním způsobem, není důvod takové správní rozhodnutí rušit pro nezákonnost. Zrušit takové správní rozhodnutí by podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu bylo na místě, pokud by zásah do právní sféry adresáta byl negativní, nebyl by následným postupem správního

orgánu odstraněn a pokud by negativní zásah dosahoval určité negativní míry. Jinými slovy pokud je zásah do práv velmi nepatrný, Nejvyšší správní soud nevidí důvod pro rušení příslušného rozhodnutí z důvodu jakéhokoli procesního pochybení správního orgánu, a to v souladu se zásadou de minimis non curat praetor (maličkostmi se soudce nezabývá) - srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2010, č. j. 8 As 56/2009 - 99.“ Lze konstatovat, že stejně jako drobné pochybení ve správním řízení není důvodem pro rušení výsledného rozhodnutí, tak ani drobné pochybení, které nemohlo skutečně zasáhnout veřejná subjektivní práva jednotlivce, nemá být v souladu s rozebíranou zásadou označeno za nezákonný zásah.

[29] Obecně se ostatně k aplikovatelnosti této zásady NSS přihlásil i ve stěžovatelem citovaném rozsudku č. j. 5 As 182/2016 - 30, v jehož bodě 29 uvedl (zvýraznění provedl NSS): „V tomto ohledu nelze argumentovat tím, že rozdílová částka ve výši 500 Kč je částkou bagatelní a aplikovat **(jinak použitelnou)** tradiční právní zásadu de minimis non curat praetor podobně, jak to učinil krajský soud. Tento postup by ve svém důsledku vedl k faktickému odepření soudní ochrany a porušení práva na spravedlivý proces (k tomu srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 17. 1. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 9/2000, publ. pod č. 52/2001 Sb., vycházející mj. z judikatury Evropského soudu pro lidská práva, např. z rozsudku ze dne 2. 9. 1998 ve věci Lauko proti Slovensku, stížnost č. 26138/95, dle jehož závěru je řízení o přestupku, za který byla stěžovateli uložena pokuta ve výši 300 slovenských korun, svou povahou řízením o trestním obvinění a v důsledku vyloučení možnosti předložit věc následně k posouzení nezávislému a nestrannému soudu, došlo k porušení práva na spravedlivý proces).“ Jinak řečeno, i zde se NSS přihlásil k (jinak použitelné) zásadě de minimis non curat praetor, ovšem nemohl ji aplikovat v situaci, kdy šlo o rozhodování o odůvodněnosti „trestního obvinění“ proti jednotlivci ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Není však důvod, proč by ji městský soud neměl aplikovat na postup, kterým se žalovaný nijak nevyjadřoval ke stěžovatelově odpovědnosti za dopravní přestupek, kvůli němuž stěžovatel původně pokutu uhradil, a kdy nešlo o trvalé zbavení majetku v důsledku nezákonného vyměření pokuty nad zákonem stanovenou horní hranici, ale – jak již uvedeno – toliko o dočasné „zadržení“ částky 500 Kč po více jak 5 měsíců namísto jejího bezodkladného vrácení.

[30] Pokud by soud v této situaci neaplikoval tuto zásadu a kasační stížnosti by vyhověl, otevřel by tím bránu ke zbytečnému souzení, čímž by se ovšem bezdůvodně zvýšilo zatížení soudní soustavy, a tím prodloužila doba rozhodování sporů, v nichž jsou ve hře skutečná veřejná subjektivní práva jednotlivců. Pokud by soud připustil k věcnému projednání „spory“, v nichž k žádnému faktickému dotčení veřejných subjektivních práv jednotlivce nedošlo a dojít nemohlo, výsledkem by bylo pouze prodlužování doby, kdy se spravedlnosti dostane těm, jejichž práva jsou opravdu ve hře. Městský soud tedy postupoval správně, když žalobu proti takovému zásahu zamítl.

IV. Závěr a náklady řízení

[31] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje soud zpravidla bez jednání.

pokračování

[32] Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci plný úspěch, proto by mu soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., přiznal náhradu nákladů řízení, avšak žádné náklady řízení o kasační stížnosti mu nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. července 2019

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu